

Vakardziesma – tradīcija, kas vieno cilvēkus no dažādām pasaules valstīm

Aktieri Laila un Jānis Kirmuškas ir visiemīļotākie vakara pasaciņas stāstītāji 3x3 saietos

Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde pēc 4 saietiem kļuvusi par īstenu trīsreiztrīsnieci

Kam ticēt un kam neticēt

Jēdziens medijpratība ir jauns, bet mūsdienās tas iegūst arvien būtiskāku nozīmi. Proti, informācijas pārbagātība, sociālie mediji, katrs cilvēks pats kā medijs (jo rada informāciju, ar to dalās, papildina), viltus ziņas un citi faktori nosaka to, ka aizvien svarīgāka ir prasme orientēties informācijā, analizēt to, vērtēt kritiski. Par to domāt rosināja Latvijas kultūras ministres Daces Melbārdes priekšlasījums otrdienas vakarā, kas bija pulcējis kuplu interesentu loku.

Laiks, ko pavadām, lietojot medijus, pieaug, bet ne visa informācija ir ticama. Precīzāk – tā apzināti tiek veidota maldinoša. Mērķi ir dažādi; viens no tiem – ar šokējošiem virsrakstiem piesaistīt lasītājus, lai tie uzklikšķinātu uz raksta, un ar klikšķiem portālu īpašnieki pelnītu. Otrs – lai sagrautu kāda cilvēka, organizācijas, pat valsts reputāciju (“Ar avīzi mūsdienās var nosist mušu un banku,” sacīja Dace.). Trešais – lai ietekmētu sabiedrisko domu, mainītu cilvēku uzskatus, vērtības. “Hibrīdkara galvenā sastāvdaļa – cīņa par cilvēku prātiem un sirdīm,” sacīja lektore.

Krievijas oficiālā vara izmanto dažādus mikstās varas rīkus – medijus, sociālos tīklus, kultūras, izglītības institūcijas, NVO, jauniešus utt.

Ko iesākt, lai neiekristu maldinošas, sagrozītas un nepatiesas informācijas valgos? Neiekrist uz virsrakstiem. Vērtēt, kas tas ir par mediju. Skatīties, vai ilustrācija ir atbilstoša. Vai rakstam zināms autors. Vai pie raksta maziem burtniņiem nav pateikts, ka tas ir reklāmraksts. Sociālajos medijos neiekrist uz viltus profiliem. Piemēram, feisbukā 81 miljons kontu esot neīsti.

Kultūras ministrijas pasūtītājā pētījumā (skatīt www.km.gov.lv/lv/mediju-politika/medijpratiba) redzams, ka tikai 40% respondentu apgalvo, ka prot atšķirt uzticamu informāciju no tendenciozas un safabricētas.

Dace jautāja klātesošajiem, ko iesākt? Vai var aizliegt? To nevar, jo mums ir vārda brīvība un interneta laikmetā tas maz iespējams. Tāpēc vienīgā iespējamā pieeja – ieguldīt cilvēkos, lai viņi kļūst imūnāki un kritiskāki pret informācijas telpā notiekošo. Un otrs – atklāt un sodīt par melu izplatīšanu.

Dienas norise

Ceturtdien, 2.augustā

- 8:00-9.00 Rīta pastaiga, vingrošana un putnu balsu klausīšanās
- 9:00-9.45 Brokastis
- 9.45-10:00 Bērzaines 3x3 TV ziņas un videomeistarības mācību sižeti
- 10:30-18.45 Ekskursija
- 19:00-19.40 Vakariņas. 19.30 Vakara dziesma
- 20:00-21.30 Ulda Siliņa humora vakars
- 21:30-21.45 Vakara pasaciņa, bērnu dziesma un mazo bērnu guldināšana
- No 22:00 Nikšana, vakarēšana un danči

Piektdien, 3.augustā

- 8:00-9.00 Rīta pastaiga, vingrošana un putnu balsu klausīšanās
- 9:00-9.45 Brokastis
- 9.45-10:00 Bērzaines 3x3 TV ziņas un videomeistarības mācību sižeti
- 10:30-12.45 Rīta ievirzes
- 13:00-13.45 Pusdienas
- 14.00-16.15 Pēcpusdienas ievirzes
- 16:30-18.45 Pirmsvakariņu aktivitātes, sports un Apvārsnī-Austris Grasis
- 19:00-19.40 Vakariņas. 19.40 Vakara dziesma, pēc tam Vakara pasaciņa
- 21:00-22.30 Daudzinājums „Latvijas pēdas pasaulē“
- No 22:30 Nikšana, vakarēšana un danči

“Tas latvietis tomēr sēž iekšā!”

Visa kuplā Bremaņu ģimene – mamma Līga, tētis Ivars un viņu bērni Ronja, Brigita, Emīls, Pēteris, Roberts

Lai arī astoņus gadus kuplā Bremaņu ģimene dzīvo Norvēģijā, viņiem ir svarīga latviešu valoda, kultūra, tradīcijas. Pat mazo Ronju māmiņa Līga braukusi laist pasaulē uz Latviju: “Gribējām, lai viņa piedzimst mūsu dzimtenē.” Vaicāta par vārda izvēli, viņa saka, ka ziemeļnieciskais vārds atnācis jau senāk, kad dzīvojuši vēl Latvijā, tāds bijis kādai pazīstamai meitenei.

No Ogres Bremaņi aizbraukuši finansiālu apsvērumu dēļ, lai varētu bērniem nodrošināt vispusīgu izglītību, jo sapratuši, ka ar savām Latvijas algām to nespēs, ka nebūs tik vienkārši izdzīvot. Ekonomiskās krīzes iespaidā Ivaram, kurš tobrīd strādājis iekšlietu sistēmā, cietumā, alga samazināta uz pusi. Taču doma atgriezies uz dzīvi Latvijā ir dzīva, paši saka – kad pensijai būšot sapelnījuši.

Bet sākums Norvēģijā izvērties vieglāks, nekā domājuši. Vispirms aizbraucis Ivars, turklāt uz

vieta – Forsøl ciemu netālu no Hammerfest pilsētas –, kur jau bijuši pazīstami latvieši. Ivars tagad strādā ostā pie kravu iekraušanas un izkraušanas, Līga bērnudārzā, kur iet arī piecgadīgā Ronja. Emīls, Brigita, Pēteris un Roberts mācās skolā un līdztekus mācībām viņi aizrāvušies ar sporta vingrošanu, kur lielajai māsa ir labi panākumi, startējot sacensībās visas valsts līmenī. Otra aizraušanās ir mūzika – Pēteris un mamma Līga dzied vietējā kultūras centra korī, dēļ spēlē klavieres, prot arī saksofonu. Ronja un Roberts nodarbojas ar dejošanu. Tētis savukārt cenšas labiekārtot māju un iekopt dārzu, kas nebūt neesot vienkārši, jo vislabāk tur augot vienīgi sūnas, bet kociņus un citus stādījumus apēdot ziemeļbrieži.

“Mums izdevās lēti nopirkt māju, kas gan bija bēdīgā stāvoklī, toties tagad mums ir sava māja!” saka Līga, saukdama to par laimīgo lozi, ko izdevies izvilkt. “No paša sākuma sapratām,

ka gribam dzīvot visi kopā, ka nevaram būt šķirti, kā tas ir ne vienai vien ģimenei.”

Par 3x3 informāciju pamanījuši feisbukā, gribējuši jau kādu gadu iepriekš Latvijas saietam pieteikties, bet, esot dzimtenē, svarīgāk šķitis satikties ar tuviniekiem. Lai arī ceļš līdz Latvijai ilgst 36 stundas, vismaz reizi gadā noteikti visi septiņi atbraucot. Bet te, Bērzainē, jūtoties mājīgi – gan satikto cilvēku, gan vides, gan viesmīlīgo saimnieku dēļ. Robertam patīk vilku mācība, Pēterim danči, Emīlam dažādās ievirzes, Brigitai tas, ka var izmēģināt visu ko jaunu, un arī mazā māsiņa jau pirmajās dienās atradusi sev draugus.

Viņi noteikti aizbrauks atpakaļ uz Norvēģiju, daudz vairāk zinādami par latviskām tradīcijām, un Līga turpinās rīkot savas apkaimes latviešiem 18. novembra svinības. “Lai vai kur mēs atrodamies, tas latvietis mūsos tomēr sēž iekšā,” saka kuplās, draudzīgās saimes mamma.

Ievirzēs

Ziedu vainagi un zināšanas

Līga Reitere no Ventspils arī Bērzainē Linteresantiem ierāda ziedu vainagu pišanu. Viņa ir liela meistare, jo zina daudzus jo daudzus paņēmienus, kā uzpīt visdažādākos vainagus. Pirmajā dienā apguvuši, kā uzpīt grezno ziedu vainagu un cilpu vainagu, otrdien visi devās dabā, pētīt, kas aug apkārtnē. Līga, saukta arī par zaļu sievu, pinot vainagus, parasti stāsta arī par ziedu, zālišu ārstniecisko efektu. “Ziedi veselībai, skaistumam, uzturam, rituāliem. Var gulēt ziedos, var rotāties, var gan salātus, gan ziedes no ziediem gatavot,” skaidro Līga.

Gleznot ar dārzeņu krāsām?

Gleznošanas ievirzē tiek rādīts, kā no burkāniem, bietēm, kāpostiem var iegūt krāsvielu, ar kuru pēc tam var zīmēt. Katrs pēc izvēles zīmēja vai nu ziedus, vai kādu dabas motīvu. Ilona Garokalna no Francijas īpaši priecājās par zīmējumu, kas tapis uz koka stumbra nospiedumiem – ko tādu darīt līdz šim nebija ienācis pat prātā. Savukārt kāpostu krāsa sanākusi ar specifisku, ne visiem tikamu smaržu. Ko tu padarīsi, māksla prasa upurus!

Pamatus gleznošanā māca Inta Paulsone, kas Latvijas Lauksaimniecības universitātē Mājturības fakultātē Jelgavā māca zīmēšanu un reklāmdizainu un ir Bērzaines 3x3 rīkotājas Leldes Bērziņas mamma.

Tekstildarbā latviešu raksti

Latviešu raksti tekstilmozaikā top Kintijas Avenas vadībā vai, pareizāk sakot, ar viņas ciešu atbalstu. Vispirms katrs izvēlas kādu rakstu – auseklīti, saules koku, savienoto zalkti. Tad izvēlas auduma gabalus. Elīna Markizo no Francijas izvēlējusies attēlu ar viduslaiku tērpos ģērbtiem vīriem un top liels darbs no audumu strēmelēm. Kintija aizrāvusies ar šo žanru pēc tam, kad internetā atklājusi, ka tā esot vesela tekstilpasaule. Bet bērniībā viņai bijuši mammas no auduma gabaliem sašūti svārki, kas ļoti patikuši.

Martai Folkmanei no Berlīnes šis esot bijušas uguns kristības darbam ar šujmašīnu – sākumā bijis bailīgi, vai nenošūs garām.

Izstādē sestdien būs trīs dalībnieču veikums – bez jau minētajām arī Elīnas meitas Paulīnes. Pašas smeļ – cerams, ka būšot pabeigts, jo rūpīgs darbs visai nedēļai.

Tuvāk dabai

Vilku ievirzē, kas notiek mežā, Jānis Atis Krūmiņš apmēram desmit bērniem ierāda, kā pagatavot lokus, kā ar tiem šaut, kā iekurt uguns kuru, kā izdzīvot dabā utt. Lielākajai daļai ievirzes dalībnieku tas ir kas jauns, tāpēc šķiet aizraujošs. Visi gaida, vai notiks arī vienas nakts pavadīšana ārā apstākļos. Latvijas 3x3 saietos šī ir viena no vispopulārākajām bērnu ievirzēm, un rādās, ka arī Vācijā pēc tās būs pieprasījums!

Kādi ir pirmie iespaidi saietā? Kas te vislabāk patīk?

Kārlis Liepiņš no Austrijas, 9 gadi: – Vilku mācība, tajā taisijām šaujamlokus no koka. Es uz Vilku mācību gāju jau Pelču nometnē un pagājušajā gadā arī Salacgrīvā. Tur es dabūju ar bultu pa galvu, toreiz pats sev teicu, ka uz šo ievirzi vairs nekad neiešu... Bet tomēr kaut kā atkal aizgāju.

Brigīta Bremane no Norvēģijas, drīz būs 16 gadi: – Man ļoti patīka dejot dančus! Tur varēja satikties ar jauniem cilvēkiem. Biju arī ievirzē “Pa dejas ceļu”, izmēģinājām sadejoties ar katru ievirzes dalībnieku un dibināt kontaktu, lai atrastu sev piemērotāko, saskanīgāko deju partneri.

Ieva Mālmāne no Latvijas: – Man vislielākais brīnums šķiet tas, ka ārpus Latvijas ir tik latviska vieta kā Bērzaine Freiburgā. Burtiski ik uz soļa var just, ka šeit ir rūpīgi saimnieki. Šī vieta varētu būt paraugs atbildīgai uzņēmējdarbībai ar redzējumu nākotnē. Es esmu pilnīgi pārsteigta!

Paulīne Krūmiņa no Latvijas, 6 gadi: – Man patīka koklēšanas ievirze. Nekad nebiju mēģinājusi. Man patīka tā skaņa. Bet notis es nezināju. Man tētim arī ir kokle mājās, bet viņš nekad nespēlē. Nākotnē es varētu būt laba koklētāja.

Ainārs Strazdiņš no Jūrmalas: – Šī vieta ir tik mājīga, un arī nometne ir maza un ļoti mājīga. Es te dziedu saietā korī, mums kopā skan tik labi! Varat gaidīt sestdienu, kad būs kora uzņāciens! Varu teikt, ka mēs, koristi, gatavojamies nopietni un ar lielu atbildību!

Ričards Andruss no Latvijas, 7 gadi: – Es īsti nezinu, kur es šodien biju... Neatceros, kā sauca to ievirzi. Mēs tur taisijām visādas maskas. Nu zvēru maskas! Es izvēlējos veidot kaķa masku, jo man mājās ir kaķene vārdā Stella. Un viņai ir vēl trīs mazi bērniņi.

Jautāja Monta

Kas uzvar Zaglī?

Otrdienas pāris

Par otrdienas uzvarētājiem Zaglī sīvā ciņā kļuva Daina Emīlija Freinberga Upmale un Andris Blomnieks.

Brālītis māsu dancot veda

Bet vakardien tika piedzīvots viens no asiņainākajiem Zagļiem, kāds jebkad bijis. Pusfinālā viena no meitenēm aizrautīgajā dejošanā guva deguna traumu, bet pēc maza pārtraukuma varonīgi atgriezās un pat ieguva pirmo vietu. Kā vakardienas uzvarētājus sveicam varonīgo Brigitu Bremāni un viņas brāli Emīlu Bremāni! Viņus fotogrāfijā var redzēt kopā ar ģimeni šī numura 2. lappusē.

Rozīte

*Es redzēju Vācēmē
Div' raženus dancojam
Blusa zīda mēteļi
Circen's kaula zābakos.*

Jeb vakara orientēšanās

Pirmdienas vakara sportiskajai aktivitātei – pārgājienam pa Bērzaini ar orientēšanās elementiem – bija pieteikušās 12 komandas, kurās kopā bija apvienojušies ap 50 nometnes dalībnieku. Uzdevums bija komandām pēc orientēšanās kartes sameklēt 17 punktus, kuros bija atrodami tautasdziesmu vārdi. Tie savukārt bija pareizā secībā jāieraksta kontrolkartīnās.

Apvienojoties vairākām ģimenēm vienā komandā, spēks, ātrums un gudrība vairojas. Tā visveiklāk un stratēģiski viltīgāk uzdevumu veica

Labas dienas, labi ļaudis!

Man ir tik daudz atmiņu par 1945. gadu un vēlāko laiku Vācijā līdz pat izceļošanai uz Austrāliju. Das DP Leben gehts to Ende War drecklich, doch schön. Pēc neveiksmīgas amerikāņu izdošanas krieviem mūsu bēgļu grupu aizsūtīja uz angļu zonu, un mēs nonācām Alt-Gargē Elbes malā. Otrā pusē bija krievu zona. Par šo laiku atmiņā ir saglabājušies pāris trioleti vai kas līdzīgs tiem.

*Kā dundurs lopiņiem mums gripa
virsū krita
Un koda visiem, kam tik spēja kost
Kā dunduri lopiņiem mums gripa
virsū krita
Bet dīpīts turējās
Un nēmira viss nost!
Un vēl.
Jau klāt ir cukurbiešu laiks
Pa visiem kaktiem brūvē, slavē, paļā
Jau klāt ir cukurbiešu laiks
Ak, dīpīt,
Cik šī dzīve zaļa!*

(Dīpīts – DP vai displaced person – persona bez dzimtenes)

un godpilno pirmo vietu izcīnīja komanda ar nosaukumu “Apvienotais bars”, kurā bija apvienojušies pārstāvji no Folkmaņu, Blomnieku, Melbāržu un Reihmaņu ģimenēm (Andris, Andris Betija, Dārta, Kaiva, Jonas). Otrā vietā ierindojās apvienotā komanda “Minkas un Žurkas” (Marquizeau ģimene, Dārta Liepiņa, Viktorija Muravka, Antra Gutmane). Kā trešā veiklākā sevi pierādīja ziedošā apvienība “Saules puķes” (Brigita, Dārta, Marta 2x, Grēta, Rozīte). Organizatoru specbalva par to, ka kartē atrada neprecizitātes orientēšanās kartē, tika piešķirta komandai “Vecie bērni” (Mona, Dana, Anna, Jēkabs).

Ieva

Nakts orientēšanās jeb slēpņošana

Labī iesildoties iepriekšējā orientēšanās veidā, 22 nometnieki Andra Folkmaņa vadībā metās jaunā izaicinājumā – sameklēja lukturīšus un devās slēpņošanas (geocaching) maršrutā. Andris ir šīs nodarbes lietpratējs, un atklājās, ka 3x3 saietā netrūkst šīs azartiskās lietas entuziastu.

Lasītāji iesūta jokus

• Gājām orientēties pa teritoriju, un **Gabriels (7gadi)** bija sagatavojis lielo mugursomu (jo tā viņam asociējas ar orientēšanos) un saka, ka esot ielicis līdzīgu lielo tualetes papīra rulli, ja nu kas.

• Zinot, ka saietā televīzija tūlīt intervēs, Pēdaiņša **maketētāja Antra** saka – pirms tam aiziešot uz tualeti. Kad viņa straujā soli iemetas tuvākajā tualetē, tur priekšā tup kāds puisis. Un mierīgi aicina: “Nāc, nāc iekšā!” Antra ātri atpapas – tas tak remontstrādnieks!

• **Lele Bērziņa**, aizejot gulēt, saka: “Arlabvakar, Mārtiņ! Šašliks bija baigi garšīgs, tikai ar mazuma piegaršu!” **Mārtiņš** atbild: “Tā ir viena no populārākajām garšām pasaulē!”

• **Inese Avena** atver virtuvē ledusskapi un iesaucas: “Paskatieties, jaunieši! Mārtiņš Sirmāis tak te ir pietaisījis pilnu ledusskapi!”

• Bērna prātā viendien tika pamanīts Re-TV operators **Jānis Šatrovskis**.

Iegājis filmēt Sprīdišus un pats ticis izrotāts un palicis par Sprīdīti. Jānim mājās ir divas mazas meitiņas, tāpēc viņš mazuļus labi

saprot un bērna prātā iejūsties iznākot ik pa laikam.

Pēdaiņtis mudina ziņot

Ja jums ir kas pavēstāms, ja vēlaties pastāstīt par savu ievirzi, ja esat dzirdējis kādu labu joku, ja jums kas pazudis vai atradies utt., lūdzu

sūtiet e-pastā:

daiga.bitiniece@gmail.com!

Īsākai saziņai noderēs

WhatsApp: +371 29463930

Avīzes veidotāji

Daiga Bitiniece (redaktore),
Lele Bērziņa, Antra Gūtmane (maketētāja), Aldis Bitinieks (fotogrāfs); mums talkā nākuši Rozīte Katrīna Spīča, Monta Jakovela un Uldis Siliņš.